

Súd: Mestský súd Bratislava II
Spisová značka: 11P/91/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1223203419
Dátum vydania rozhodnutia: 04. 09. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Hana Posluchová
ECLI: ECLI:SK:MSBA2:2023:1223203419.2

Uznesenie

Mestský súd Bratislava II o maloleté deti: X. B., nar. XX.XX.XXXX a K. B., nar. XX.XX.XXXX, zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava, Vazovova 7/A, Bratislava, deti matky: F. V., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom X. XX, XXX XX B., a otca: X. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom Q. XX, B., zastúpený: Advokátska kancelária Prachová & Partners, s.r.o., so sídlom Pribinova 20, 811 09 Bratislava, IČO: 50 491 300, o návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

I. Súd návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia zamietá.

II. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Návrhom vo veci samej elektronicky doručeným tunajšiemu súdu dňa 04.08.2023 sa otec domáha zníženia výživného na maloletého: X. B., nar. XX.XX.XXXX, zo sumy 200 eur mesačne na sumu 150 eur mesačne a na maloletého: K.Á. B., nar. XX.XX.XXXX, zo sumy 350 eur mesačne na sumu 200 eur mesačne - konanie je vedené pod sp. zn. 11P/73/2023. Súčasne s návrhom vo veci samej sa otec domáha aj nariadenia neodkladného opatrenia, ktorým by súd znížil výživné až do právoplatného skončenia konania vo veci samej. Konanie o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia bolo uznesením č.k. 11P/73/2023-59 zo dňa 28.8.2023 vylúčené na samostatné konanie, vedené pod sp. zn. 11P/91/2023.

2. Otec vo svojom návrhu uviedol, že Okresný súd Bratislava II vydal dňa 25.10.2019 rozsudok č.k. 49P/164/2015-419, ktorým určil vyživovaciu povinnosť otca na maloletého K. B. vo výške 200,- eur mesačne počnúc dňom 24.11.2015 a výživným vo výške 350,- eur mesačne počnúc dňom 01.07.2017, k rukám matky vždy do 15. dňa v mesiaci vopred. Zročné výživné za obdobie od 24.11.2015 do 31.10.2019 vo výške 9.971,66 eur mu povolil splácať v 200,- eur mesačných splátkach spolu s bežným výživným pod následkom straty výhody splátok. Ďalej súd určil vyživovaciu povinnosť otca na maloletého X. B. vo výške 200,- eur mesačne počnúc dňom 24.11.2015, k rukám matky vždy do 15. dňa v mesiaci vopred. Zročné výživné za obdobie od 24.11.2015 do 31.10.2019 vo výške 4.171,66 eur mu povolil splácať v 200,- eur mesačných splátkach spolu s bežným výživným pod následkom straty výhody splátok. Otec uviedol, že v období, za ktoré súd určoval výživné, otec vykazoval mesačný príjem v minimálnej výške. Otec zároveň poukázal na to, že v tomto období uhrádzal na maloletých výživné vo výške 250,- eur mesačne, pričom maloletým kupoval aj nad rámec tohto výživného oblečenie a iné veci, ktoré maloletí potrebovali, podieľal sa aj na výdavkoch maloletých v rozsahu, v akom ho o tom matka požiadala. Ďalej otec uviedol, že v jeho možnostiach nebolo možné uhrádzať vyššie výživné, pričom práve z tohto dôvodu bolo zo strany matky podané trestné oznámenie. Aj s ohľadom na vtedajší príjem otca je zrejmé, že určené výživné bolo neprimerané k príjmu otca. Každopádne otec s touto požiadavkou matky súhlasil a robil všetko pre to, aby výživné dokázal aj riadne uhrádzať. Príjem otca za posledné obdobie predstavuje 800,- eur mesačne, a to už dlhodobo. Určené výživné je pre otca likvidačné. Otec tohto času nie je schopný uhrádzať výživné vo výške 550,- eur mesačne, čoho dôkazom je aj to, že matka podala voči nemu trestné

oznámenie pre zanedbanie povinnej výživy. Otec napriek riziku trestného stíhania nemá možnosť toto výživné uhrádzať a ani dlžné výživné doplatiť. Napriek tomu, že otec je muž bez zdravotných problémov, nemá vysokoškolské vzdelanie a jeho uplatnenie v pracovnej oblasti je limitované. Otec nebude nikdy dosahovať nadštandardný príjem, prípadne taký príjem, aby bol schopný uhrádzať tak vysoké výživné. Otcovi je celej situácie ľúto, rád by maloletým poskytol dostatočné finančné zabezpečenie, žiaľ vzhľadom na jeho aktuálne finančné pomery to nie je možné. Zároveň otec uviedol, že obaja rodičia majú prispievať na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. V tejto súvislosti podotkol, že matka má reálne lepšie majetkové pomery ako otec. Vlastní a stále užíva motorové vozidlo a je vlastníčkou niekoľkých nehnuteľností. Vzhľadom na uvedené skutočnosti, otec navrhol, aby súd vydal neodkladné opatrenie, ktorým otcovi uloží povinnosť maloletému K., nar. 10.03.2014 prispievať na výživné sumou 250,- eur a maloletému X., nar. 01.04.2008 sumou 150,- eur až do právoplatného rozhodnutia súdu vo veci samej.

3. K návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia otec doložil:

- Platobný doklad SIPO II. vo výške 58,- eur - plyn záloha SPP;
- Poštový poukaz ekonomický podací lístok - potvrdenie o platbe ZSE Energia, a.s.;
- Účtovná závierka mikro účtovnej jednotky zostavená k 31.12.2022;

4. Uznesením Okresného súdu Bratislava II, č.k. 49P/164/2015-215 zo dňa 17.10.2016 bolo nariadené neodkladné opatrenie, v spojení s potvrdzujúcim uznesením Krajského súdu v Bratislave zo dňa 16.01.2017, č.k. 11CoP/551/2016-227, na základe ktorého otcovi uložil povinnosť prispievať na výživu maloletého X. B., nar. XX.XX.XXXX sumou 150,- eur mesačne a na výživu maloletého K. B.T., nar. XX.XX.XXXX sumou 100,- eur mesačne k rukám matky vždy do 15. dňa v mesiaci počnúc 14.10.2016. Uvedené rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 06.02.2017 v spojení s potvrdzujúcim uznesením Krajského súdu v Bratislave, č.k. 11CoP/551/2016-227 zo dňa 16.01.2017 a vykonateľnosť dňa 24.11.2016.

5. Rozsudkom Okresného súdu Bratislava II, č.k. 49P/164/2015-419, zo dňa 25.10.2019, v spojení s potvrdzujúcim rozsudkom Krajského súdu v Bratislave zo dňa 28. júna 2022, č.k. 11CoP/50/2020-494, boli maloleté deti K. B., nar. XX.XX.XXXX a X. B., nar. XX.XX.XXXX zverené do osobnej starostlivosti matky. Obaja rodičia maloleté deti zastupujú a spravujú ich majetok. Otec je oprávnený stretávať sa s maloletým K. každý páry kalendárny týždeň v nedeľu od 15.00 do 18.00 hod. a s maloletým X. každý páry kalendárny týždeň od piatku od 18.00 hod. do nedele do 18.00 hod., počas letných prázdnin v každom kalendárnom roku od 15.08. od 18.00 hod. do 31.08. do 18.00 hod., počas Vianočných prázdnin v každom kalendárnom roku od 25.12. od 18.00 hod. do 27.12. do 18.00 hod. Miestom prevzatia a odovzdania maloletých detí je miesto bydliska matky. Matka je povinná v určenom čase obe maloleté deti riadne pripraviť a odovzdať otcovi. Otec je povinný obe maloleté deti v určenom čase riadne odovzdať matke. Otca zaviazal prispievať na výživu maloletého K. B., nar. XX.XX.XXXX, výživným vo výške 200,- eur mesačne, počnúc dňom 24.11.2015 a výživným vo výške 350,- eur mesačne počnúc dňom 01.07.2017, vždy k 15. dňu v mesiaci vopred k rukám matky. Zročné výživné na maloletého K. za obdobie od 24.11.2015 do 31.10.2019 vo výške 9.971,66 eur súd povolil otcovi splácať v mesačných splátkach po 200,- eur mesačne vždy do 15.dňa v mesiaci vopred k rukám matky spolu s bežným výživným pod straty výhody splátok, počínajúc mesiacom december 2019. Otca rovnako zaviazal prispievať na výživu maloletého X. B., nar. XX.XX.XXXX, výživným vo výške 200,- eur mesačne, počnúc dňom 24.11.2015, vždy k 15. dňu v mesiaci vopred k rukám matky. Zročné výživné na maloletého X. za obdobie od 24.11.2015 do 31.10.2019 vo výške 4.171,66 eur súd povolil otcovi splácať v mesačných splátkach po 100,- eur vždy do 15.dňa v mesiaci vopred k rukám matky spolu s bežným výživným pod straty výhody splátok, počínajúc mesiacom december 2019. Vo zvyšnej časti súd návrh matky a návrh otca zamietol.

6. Podľa § 1 Civilného mimosporového poriadku (ďalej len "CMP"), podľa tohto zákona súdy prejednávajú a rozhodujú veci ustanovené v tomto zákone.

7. Podľa § 2 ods. 1 CMP na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

8. Podľa § 325 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

9. Podľa § 326 ods. 1 CSP, v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa popri náležitostiach žaloby podľa § 132 uvedie opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha.

10. Podľa § 329 ods. 1 veta prvá CSP, súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania.

11. Podľa § 331 ods. 1 CSP, návrh na nariadenie neodkladného opatrenia doručí súd ostatným stranám až spolu s uznesením, ktorým bolo neodkladné opatrenie nariadené. Ak bol návrh na jeho nariadenie odmietnutý alebo zamietnutý, uznesenie súd ostatným stranám nedoručuje, uznesenie odvolacieho súdu im doručí, len ak nim bolo neodkladné opatrenie nariadené.

12. Podľa § 332 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie je vykonateľné doručením, ak osobitný predpis neustanovuje inak.

13. Podľa § 366 CMP, neodkladným opatrením môže súd nariadiť platiť výživné v nevyhnutnej miere.

14. Podľa článku 3 Dohovoru o právach dieťaťa, záujem dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom pri akýchkoľvek postupoch týkajúcich sa detí, či už vykonávaných súkromnými zariadeniami sociálnej starostlivosti, súdmi, správnymi alebo zákonodarnými orgánmi.

15. Podľa Čl. 5 Zákona o rodine, záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Pri určovaní a posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa sa zohľadňuje najmä

- a) úroveň starostlivosti o dieťa,
- b) bezpečie dieťaťa, ako aj bezpečie a stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava,
- c) ochrana dôstojnosti, ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa,
- d) okolnosti, ktoré súvisia so zdravotným stavom dieťaťa alebo so zdravotným postihnutím dieťaťa,
- e) ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do jeho dôstojnosti a ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do duševnej, telesnej a citovej integrity osoby, ktorá je dieťaťu blízkou osobou,
- f) podmienky na zachovanie identity dieťaťa a na rozvoj schopností a vlôh dieťaťa,
- g) názor dieťaťa a jeho možné vystavenie konfliktu lojality a následnému pocitu viny,
- h) podmienky na vytváranie a rozvoj vzťahových väzieb s obidvomi rodičmi, súrodencami a s inými blízkymi osobami,
- i) využitie možných prostriedkov na zachovanie rodinného prostredia dieťaťa, ak sa zvažuje zásah do rodičovských práv a povinností.

16. Účelom neodkladného opatrenia je dočasne upraviť pomery účastníkov, či už pred začatím konania alebo v priebehu konania. Možno ho nariadiť len vtedy, respektíve dovtedy, kým nie sú dané podmienky pre konečné rozhodnutie vo veci. Zásadne sa ním neprejudikuje právo účastníkov a tretích osôb. Stráca svoje opodstatnenie, akonáhle súd poskytne ohrozenému alebo porušenému právu definitívnu ochranu. Musí byť pritom daná naliehavá potreba predbežnej úpravy a nárok musí byť osvedčený. Neodkladné opatrenie iba výnimočne je takým rozhodnutím, ktoré rieši vec samu. Neodkladné opatrenie v zásade nemá nahrádzať rozhodnutie vo veci samej a je dôvodné ho nariadiť vtedy, ak je ohrozený záujem maloletého dieťaťa, jeho zdravý vývoj, výchova, výživa, a bez nariadenia neodkladného opatrenia by reálne mohlo dôjsť k poškodeniu záujmu maloletého dieťaťa a ohrozeniu jeho vývoja.

17. Inštitút neodkladného opatrenia v konaní starostlivosti o maloleté dieťa má slúžiť k ochrane práv dieťaťa v situáciách, keď sú práva dieťaťa zjavne ohrozené, do doby, kým o výchove dieťaťa nebude rozhodnuté podľa príslušných ustanovení Zákona o rodine. V konaní starostlivosti súdu o maloleté dieťa pri nariadení neodkladného opatrenia je súd v záujme maloletého dieťaťa povinný starostlivo uvážiť, či sú pre také opatrenie splnené všetky zákonné podmienky.

18. V posudzovanom prípade nebola zo strany otca preukázaná naliehavá potreba upraviť pomery účastníkov konania formou neodkladného opatrenia. Otec návrh na nariadenie neodkladného opatrenia odôvodnil tým, že v období, za ktoré súd určoval výživné, vykazoval mesačný príjem v minimálnej výške.

Zároveň otec poukázal aj na to, že v tomto období uhrádzal na maloletých výživné vo výške 250,- eur mesačne, pričom maloletým kupoval aj nad rámec tohto výživného oblečenie a iné veci, ktoré maloletí potrebovali, podieľal sa aj na výdavkoch maloletých v rozsahu v akom ho o to matka požiadala. Otec uviedol, že v jeho možnostiach nebolo možné uhrádzať vyššie výživné, pričom práve z tohto dôvodu bolo zo strany matky podané trestné oznámenie. Aj s ohľadom na vtedajší príjem otca je zrejmé, že určené výživné bolo neprimerané k príjmu otca.

19. Súd k dôvodom uvádzaným otcom konštatuje, že v súlade s platným Civilným mimosporovým poriadkom možno neodkladným opatrením nariadiť rodičovi platiť výživné v nevyhnutnej miere. Uvedeným zákonným ustanovením (§ 366 CMP) mal zákonodarca na mysli uloženie povinnosti rodičovi, ktorého zákonná vyživovacia povinnosť nebola doposiaľ súdnym rozhodnutím upravená, platiť výživné v takej miere, aby výživa dieťaťa nebola žiadnym spôsobom ohrozená, a aby sa aj rodič, ktorý nemá dieťa v osobnej starostlivosti, finančne podieľal na jeho výžive. V posudzovanom prípade však ide o úplne odlišnú situáciu, keďže vyživovacia povinnosť otca bola riadne upravená rozsudkom, ktorý bol potvrdený aj krajským súdom, pričom Civilný mimosporový poriadok explicitne nepredpokladá zníženie výživného neodkladným opatrením. Jedine ustanovenie § 157 C.m.p. výslovne umožňuje zmenu rozsudku, a to ak sa podstatne zmenili okolnosti, ktoré sú rozhodujúce pre výšku a ďalšie trvanie dávok alebo splátok. Hmotnoprávna podmienka zmeny súdneho rozhodnutia o výživnom je upravená v ustanovení § 78 ods. 1 Zákona o rodine. Podľa tohto ustanovenia dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Aby súd teda mohol vo veci výživného rozhodnúť inak, nevyhnutnou podmienkou je zmena pomerov. V zmysle judikatúry je pritom potrebné prihliadať ku všetkým skutočnostiam, ktoré by mohli odôvodniť zmenu výživného, avšak len vtedy môžu byť dôvodom na zmenu vyživovacej povinnosti, keď sa závažnejším spôsobom prejavia v pomeroch účastníkov v porovnaní s ich pomermi v čase vyhlásenia predchádzajúceho rozsudku. Nestačí teda len úvaha o tom, že je doterajšie výživné neprimerané, čím otec odôvodnil podanie návrhu vo veci samej ako aj návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia. Iba posúdením všetkých zmien v pomeroch účastníkov konania, ku ktorým došlo od poslednej úpravy, je možné vyhodnotiť, či skutočne došlo k takej zmene pomerov účastníkov konania, ktorá by odôvodňovala zmenu rozhodnutia. Súd pri rozhodovaní o zmene výšky vyživovacej povinnosti preto musí komplexne posúdiť všetky zmeny pomerov účastníkov, ku ktorým došlo od poslednej úpravy, čo však presahuje rámec konania o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, v ktorom sa nevykonáva riadne dokazovanie. Súd zdôrazňuje, že nezohľadnenie, resp. nedostatočné zohľadnenie pomerov na strane maloletého dieťaťa či druhého rodiča (matky), ktoré sa v konaní o nariadenie neodkladného opatrenia neskúmajú, by mohlo znamenať ohrozenie výživy dieťaťa a posunutie zodpovednosti povinného rodiča za zdravie a život dieťaťa na druhého rodiča, čo nemožno pripustiť. Preto až v konaní vo veci samej o zníženie výživného na maloletých, ktoré je tunajším súdom vedené pod sp. zn. 11P/73/2023, bude daný dostatočný priestor na vykonanie dokazovania a zistenie skutočného stavu veci, t.j. príjmové, výdavkové a majetkové pomery rodičov, ich schopnosti a možnosti, ako aj odôvodnené potreby maloletých detí tak, aby súd rozhodol v ich najlepšom záujme.

20. Vzhľadom na vyššie uvedené dôvody, s prihliadnutím na záujem maloletých detí, a tiež na to, že otec neosvedčil neodkladnú potrebu zníženia výživného, súd návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia v celom rozsahu zamietol.

21. O náhrade trov konania súd rozhodol podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia, na Mestskom súde Bratislava II, písomne, v troch vyhotoveniach.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 365 Civilného sporového poriadku odvolanie možno odôvodniť len tým, že

a) neboli splnené procesné podmienky,

b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,

- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 62 Civilného mimosporového poriadku odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Ak povinný dobrovoľne nesplní to, čo mu ukladá exekučný titul, môže oprávnený podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona a požadovať splnenie nároku z exekučného titulu. Ak ide o rozhodnutie, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému môže oprávnený podať návrh na súdny výkon rozhodnutia.